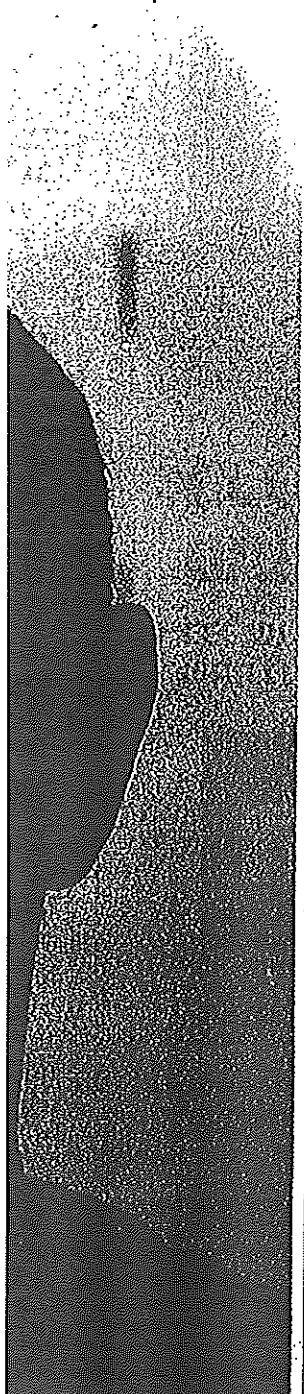

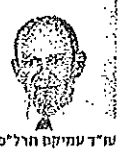
שמעון רק רצה שהגידושים שלו בבית הדין הרבני ייעשו בצורה חוקית • בזמן שהוא עתר לבג"ץ, החליטו בבית הדין הרבני שהוא סרבן גט ושלחו אותו למעצר • עכשיו, אחרי שהושלמו הגידושים, הוא תובע את בתי הדין הרבניים ודורש שהמדינה תגביל את סמכותם • האם מדובר במאבק אידיאולוגי או בגבר שממאן לוותר על נישואיו?

גלי גינות // צילום: אלי דסה

אין דין, יש דין

והנרשאים שעושים כותרות כשי נים והאחרונות הוא הרבנות כחם של בתי הדין הרבניים. רק ביום שני האחרון הוחלט לרשות את אישור החוק הש" נוי במחלוקת שנוער לאפשר לבתי הדין הרבניים לדרון גם בעיניי ממון ובעניינים אורחיים על פי דיני ההלכה. החוק על צורותיו השו נות, נתקל בכתנגודים לא מעטים, החל מאד נשי מלפנת העבודה וכלה בסיעת ישראל ביתנו, אך הוא זוכה לתמיכה גורפת של המפלגות החרדיות וככל קרנציה עוסד טהרש להצבעה. המתח בין בג"ץ לבתי הדין הרבניים בנוי בבסיסו על העובדה שמרוכר בשתי מערכות משפט שונות נמוותן - אלה מברי סטת על חוקי ההלכה והאחרת - על המשפט המורני.

ט"ד עמיקם חרל"ס

להיזכר כזה, זה היה עד כרי כך גורא". גם כחלומות הכי גרועים שלו שמעון לא דמיין לעצמו שייאלץ להגשופף בתא עם עבריינים, לקבל את האוכל מתחת לדלת, כשעל הרצפה, לרבריו, וזוים ביוב. הוא הרי אורחמן השורה, כלי הסתככות פליליות או ממוסר כלכלי. כשעור היה נשוי, היה טס לחו"ל פעם בוורוש, היה הכעלים של מפעל מצליח וכות מסוגנו, אז איך דווקא הוא מצא את עצמו בתא המעצר? אתמול הגיש שמעון תביעה על סך מיליון וחצי שקל לבית משפט השי לום בתל אביב, שכח והוא מגולל את ההליכים שהובילו אותו לתא העצורים, המרגימים את המתח בין שתי מערכות המשפט - הרבנית האורחית.

עניין טכני

על פי כתב התביעה, שהגיש שמעון באי מצעות עורך הדין עמיקם חרל"ס נגד בתי הדין הרבניים הכל התחיל בסכסוך גידור שיש פשוט. בשנת 1988 נישא שמעון, ולו ולאשתו נולדו שתי בנות. הזום אחת כבת

20, השנייה בשנת העשרה לחייה. בדצמבר 2003 הגישה אשתו תביעה לגירושים בבית הדין הרבני האזורי בתל אביב. הייתה זו תביעה שנייה לאחר שהראשונה, שהוגשה ב"ו 2001, נדחתה. במאוס 2004 קבע בית הדין הרבני כי על הצדדים להתגרש, אלא שכהחלטתו נפל פגט טכני, בעייתיו: ההחלטה התקבלה על ידי שני ריינים בלבד במקום שלושה, בעוד על פי החוק, לשני ריינים אין סמכות לחת פסק דין לגירושים. כבר בדיון הקודם, שנערך אף הוא בנוכחות שני ריינים בלבד, טען שמעון כי אין מקום לרון בתביעה בהרכב חסר, ובית הדין הורה לו לנטק את טענותיו בכתב. אף פעשה זאח, ניהלו שני הריינים את הדיון בהרכב חסר.

"כשהתברר לי שפסק הדין שניתן אינו חוקי, אמרתי 'סליחה רבות', הכל טוב ויפה, אני רוצה שזה יהיה פסק דין חוקי עם הרכב ריינים מלא". הם אשרו בסדר, ודחו את הדיון בשלושה תורשים אחרי שביקשו ממני לנטק בכתב, הוא מספר. "אחרי וורשיים ויטנו אותי שוב, ואני רואה מולי אותו הרכב בני יוק. בלי לשאול אם אני מוכן להרכב, הם משוט נתנו פסק דין. אני בסך הכל רציתי שהגיי ורשים יהיו חוקיים, שלא יגידו לי אחר כך 'אתה לא גרוש'".

שמעון החליט לערער על מתן פסק הדין לבית הדין הרבני הגדול, ונדחה. כלית כריי רוח, פגט למוצא האחרון שנותר לו והגיש עתירה לבג"ץ. ניטה שמשוט לא רצית להתגרש וניטית

בתי הדין הרבניים: "התובע היה סרבן גט שהתדיין על פי הסכמה מראש בפני הרכב של שני דיינים. למזלה של האישה, הצליח בית הדין והצליח לשחרר אותה מעגינותה"

"אני מוכן להגיד כל מה שאמר לי בית הדין רק כדי שמערכת ההגנה תוכל לשמוע שמוחלת נודי תיפסק". שמעון

שמעון: "אמרתי לדיינים 'מה אתם רוצים? שאלך לכלא? בסדר. אני מוכן לתת גט, להגיד שאמא שלי יצאנית'. לא תיארת לי לעצמי שניידת משטרה מחכה לי בחוץ"

הבן ארם עצור כלי כגורים כבר יומיים, למה לא אומרים לי איפה הוא? למה לא נותנים לי להעביר לו המצעים אישיים?"

למעשה, רק אחרי שבועיים במעצר הוכח אזיה לבית המשפט כדי לתמום על גט "אמרתי לו 'תן לה גט, תשתחרר. שילך הכל לעזאזל, זה לא מעניין', היא מוסיפה.

המעצר עשה את שלו. שמעון חתם על הגט ולמחרת שוחרר ממאסרו וצווי ההגנה בלה שהוטלו עליו נמחקו. הוא היה עכשיו אדם חופשי. שנתיים מאוחר יותר ביטל בית המשפט העליון את כל הדיינים והחזיר לטות של בית הדין הרבני האזורי ובית הדין הרבני הגדול בפרשה. הדין כתיבועת הגירושים, כך נקבע, יוחזר לבית הדין הרבני האזורי שירון בו בהרכב של שלושה, כקבוע בחוק.

אלא שבשלב הזה כבר לא היה במה לדון: הגט ניתן ואת הגירושים אי אפשר לבטל. המורשים שבהם נאלץ להיות ללא רישיון נהיגה, ללא חשבונות בנק, ולבסוף המעצר, הפכו את שמעון מאדם נורמטיבי לפורע חוק ואסיר מוקצה.

לרבינו, הכאב וההשפלה שספג כבר לא יימחקו. הינם הוא חי מקצבת הנכות. "האנר שיש בבתי הדין הרבניים באינם וכופים עליו את דעתו", הוא אומר. "אמרתי להם, מה אתם רוצים? שאני אלך לכלא? בסדר. אני מוכן לתת גט, להגיד שאמא שלי יצאנית. מה שחם רוצים. לא תיארת לי לעצמי שניידת משטרה מחכה לי בחוץ".

עורך הדין עמיקם חרל"פ מסר בתגובה: "התנהלותו של בית הדין הרבני במקרה זה מערערת באופן חמור את ההיררכיה המשפטית בישראל ומטילה צל כבד על עשיית הצדק במסורות אלה. לדעתי, בתי הדין הרבניים חרגו ממסמכותם ומירדו את חייו של אדם, שכל רצונו היה לתת הורמות נוספת לחיי הנישואים שלו, לפני שהוא מפרק את התא המשפחתי שלו".

מירבנות בתי המשפט בשם בתי הדין הרבניים נמסר: "התובע היה סרבן גט שהתדיין על פי הסכמה מראש של בני הווג בפני הרכב של שני דיינים. משהחלט להיבנו בגט ערער על כך לבית הדין הגדול ורעוררו נדחה. בשלב זה פנה התובע לבני"ץ וזה קבע כי לא ניתן להתדיין בהרכב של שני דיינים. פסיקת בני"ץ ניתנה לפני מספר חודשים.

"למולת של האיש, בית הדין עשה את מלאכתו והצליח לשחרר את האישה מנישואיה. כשנתיים וחצי. הגט ניתן לאחר דיון בפני הרכב דגיל של שלושה דיינים. התביעה הנוכחית אינה מוכרת לנו, ועם המצאתה אלינו היא תטופל במקביל. הנהלת בתי הדין הרבניים יומת הצעת חק שתאפשר דיון בפני שני דיינים כאשר הרכב אפשרי מכהינה הלכתית. ההצעה מונחת על שולחן ערות הוויקה של הכנסת".

לדחות את הדין. "אני בחיים לא הייתי סרבן גט. הם לא תיארו לעצמם שאני אינטליגנט, מכיר את כל ההליכים ורוצה פסק דין חוקי. אמרתי להם שאפנה לבני"ץ. את העתירה הגשתי לבדי, ללא עורך דין. הם ממש לא אהבו את זה והתחילו להמציא סיפורים שאני בחיים לא אתן לה גט, שהדבר שלא היה ולא נברא, ומעולם לא אמרתי דברים כאלה".

בעוד העתירה נמתינה לבית המשפט העליון, ביקשה אשתו של שמעון מבית הדין הרבני להטיל עליו צווי הגבלה כדי לאכוף עליו את פסק הדין לגירושים. בין היתר נמנע עו יציאתו מהארץ, נאסר עליו לקבל דרכון, נמנע מטנו לקבל או להחזיק ברישיון נהיגה וכן להחזיק או לפתוח חשבון בנק.

כל זאת, לשרוה צו על תנאי שחזן בית המיפוט העליון נמסר לבית הדין הרבני הגדול ולבית הדין הרבני האזורי. "מכתיבת החוק, אם יש פסק דין לחיוב בגט, הם יכולים לקחת לי את הרישיון למשל, אבל יש צו על תנאי של בני"ץ. שום דבר, לא ספרו אותי", אומר שמעון בכעס.

בלתי הפיך

על פי כתב התביעה, בית הדין הרבני לא התייחס לצו ההטלה לרוב בתביעה ובבקשת שהגישה אשתו של שמעון. לאור דיון נוסף, שיגר שמעון תצהיר לבית הדין הרבני שבו כתב: "אני מוכן להגיד כל מה שאמר לי בית הדין להגיד, אפילו אם יבקשו ממני להגיד שהשמש זורחת במערב ושוקעת בצפון, ובי לבד שמערכת ההתעללויות שמנוהלת נגדי על ידי מערכת בתי הדין תיפסק... אני מוכן גם להגיד שאני רוצה לגרש את אשתי".

גט הנכונות שלו לא הספיקה. בפעם הבאה שווען שמעון לבית הדין, הוא נעצר בתום הדיון ונלקח לאבו כביר עד שיאוות לחת גט לאשתו, כנוהג במקרים של סרבנות גט. מאותו רגע, חגישי בצהריים, הוא נעלם. עד יום ראשון ניסו בתו, או בת 17, אוחזו וחכרה נוספת לאתרה, כיוון שידעו שהוא טובל מנהלת ריאות. "הבת של שמי עון התקשרה ואמרה לי שעצרו את אבא שלה. אספתי אותה ונסענו לאבו כביר", מספרת האחות.

האחות והבת יצאו לחפש את שמעון גם במשטרת תל אביב, בסלמה ובכתי ים. כח צות חזרו לתל אביב, שם נאמר להם שהוא נמצא, "אכל כבר לא היה עם מי לרד", נוד כרת האחות.

"חזרתי למחזות ואמרתי להם שאני הוא ארם חולה שוקק לתרופות ושאיני מבקשת לדעת מה קורה איתו. אמר השוטרים פנה אליי, והורה בתור מי שעצר את שמעון. הוא שלח אותנו חזרה לאבו כביר, שם שוב לא מצאו אותו. זה השלב הטוב ביותר לכבות.

